

POSTANOWIENIE

Dnia 9 października 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Mirosław Sadowski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Aleksander Stępkowski

SSN Paweł Wojciechowski

w sprawie ze skargi K. P.,
na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki
w postępowaniu przed Sądem Apelacyjnym w Szczecinie w sprawie o sygn.
I ACa 1802/23,
z udziałem Skarbu Państwa - Prezesa Sądu Apelacyjnego w Szczecinie,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw
Publicznych w dniu 9 października 2024 r.,

oddala skargę.

Aleksander Stępkowski Mirosław Sadowski Paweł Wojciechowski

UZASADNIENIE

Pismem z 28 czerwca 2024 r. (data nadania) K. P. (dalej: „skarżący”) złożył
skargę na przewlekłość postępowania toczącego się przed Sądem Apelacyjnym
w Szczecinie pod sygn. akt I ACa 1802/23. Skarżący wniósł o:

1. stwierdzenie przewlekłości postępowania w sprawie o sygn. akt
I ACa 1802/23 zawisłej przed Sądem Apelacyjnym w Szczecinie
I Wydział Cywilny,
2. zobowiązanie Sądu Apelacyjnego w Szczecinie I Wydział Cywilny
do podjęcia czynności w sprawie w wyznaczonym przez Sąd Najwyższy
w Warszawie terminie,

3. zasądzenie od Skarbu Państwa na rzecz powoda sumy pieniężnej w wysokości 20 000,00 zł,
4. zasądzenie od Skarbu Państwa na rzecz powoda kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych oraz zwrot opłaty od skargi na podstawie art. 17 ust. 3 ww. ustawy.

W uzasadnieniu Skarżący podniósł, iż żąda stwierdzenia przewlekłości powyższego postępowania m.in. z uwagi na to, iż od dnia złożenia apelacji skarżącego tj. od dnia 9 sierpnia 2023 r. do dnia uzyskania informacji o przebiegu postępowania tj. 13 czerwca 2024 r. nie został wyznaczony termin rozprawy apelacyjnej. W ocenie skarżącego w niniejszym postępowaniu nie zachodzą żadne okoliczności uzasadniające powyższą zwłokę w rozpoznaniu sprawy.

Odpowiedź na powyższą skargę, złożył Prezes Sądu Apelacyjnego w Szczecinie. W piśmie z dnia 3 września 2024 r. wniósł o odrzucenie skargi, ewentualnie o oddalenie skargi z uwagi na jej bezzasadność.

W uzasadnieniu stanowiska Prezes Sądu Apelacyjnego podnosił, iż skarga obarczona jest brakiem formalnym, gdyż nie zawiera przytoczenia okoliczności uzasadniających żądanie, w sprawie której skarga dotyczy, stąd też w ocenie Prezesa Sądu Apelacyjnego zasługuje na odrzucenie, bez wzywania do uzupełnienia braków.

Samo lakoniczne wskazanie, iż termin rozprawy apelacyjnej nie został jeszcze wyznaczony, nie jest wystarczający do uznania, iż skarżący przytoczył okoliczności świadczące o przewlekłości postępowania.

Prezes Sądu Apelacyjnego podniósł nadto, iż kalendarium podjętych w sprawie czynności (bliżej określonych w uzasadnieniu skargi oraz odpowiedzi na skargę) wskazuje, iż w dniu składania przedmiotowej skargi nie upłynął nawet okres 12 miesięcy od chwili wpływu apelacji do Sądu Apelacyjnego, zaś od chwili od której można byłoby wyznaczyć termin rozprawy apelacyjnej nie minęło jeszcze 9 miesięcy.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga jest niezasadna i zasługiwała na oddalenie.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (tekst jedn. Dz.U. 2023, poz. 1725, dalej: „ustawa o skardze na przewlekłość postępowania”), strona może wnieść skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiło naruszenie jej prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, jeżeli postępowanie zmierzające do wydania rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie trwa dłużej niż to konieczne dla wyjaśnienia istotnych okoliczności faktycznych i prawnych albo dłużej niż to konieczne do załatwienia sprawy egzekucyjnej lub innej dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego (przewlekłość postępowania).

Ustawa nie określa terminu, po upływie którego następuje przewlekłość postępowania. W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że stan taki będzie miał zasadniczo miejsce w przypadku bezczynności sądu drugiej instancji w zakresie wyznaczenia terminu rozprawy apelacyjnej, przekraczającej 12 miesięcy (tak np. postanowienia Sądu Najwyższego: z 9 stycznia 2019 r., I NSP 4/18; z 10 czerwca 2020 r., I NSP 67/20; z 21 lutego 2018 r., III SPP 3/18). Jednocześnie należy zaznaczyć, że dla oceny, czy w danej sprawie doszło do przewlekłości postępowania, znaczenie ma nie tylko sam sztywny upływ czasu, ale wymagają również rozważenia wszystkie okoliczności wpływające na przebieg danego postępowania – w tym również podejmowane przez sąd czynności oraz postępowanie skarżącego. W orzecznictwie Sądu Najwyższego podkreśla się, że przewlekłość postępowania może nastąpić zarówno wtedy, gdy sąd nie podejmuje żadnych czynności, jak i wtedy, gdy je podejmuje, ale są one nieprawidłowe i w ich następstwie dochodzi do zwłoki w rozpatrzeniu sprawy (np. postanowienie Sądu Najwyższego z 24 lutego 2016 r., III SPP 53/15).

Jak wynika z akt niniejszej sprawy apelacja do Sądu Apelacyjnego w Szczecinie wpłynęła w dniu 18.08.2023 r., dnia 23.08.2023 r. zostało wydane zarządzenie o wpisanie sprawy do repertorium ACa oraz przekazanie do Systemu Losowego Przedziału Spraw, sporządzenia karty przeglądowej,

przedłożenia do dalszych zarządzeń – tego też dnia dokonano losowania w sprawie przydziału w sprawie.

Zarządzeniem z dnia 8.09.2023 r. wezwano pełnomocnika strony pozwanej do usunięcia braku formalnego apelacji, poprzez wskazanie wartości przedmiotu zaskarżenia w sposób uwzględniający orzeczenie ustalające nieważność umowy kredytu w terminie tygodniowym, pod rygorem odrzucenia apelacji w tym zakresie oraz zawiadomiono strony o wylosowanym składzie Sądu. Pełnomocnik pozwanego pismem z 20 września 2023 r. uzupełnił braki apelacji w postaci wskazania wartości przedmiotu zaskarżenia w zakresie powództwa – wpływ do sądu 25 września 2023 r., które zarządzeniem z dnia 27 września 2023 r. zostało doręczone pełnomocnikowi strony powodowej wraz z odpisem apelacji.

Odpowiedź na apelację strony pozwanej została udzielona w dniu 16 października 2023 r. – wpływ 20 października 2023 r., a zarządzeniem Przewodniczącego Wydziału z dnia 27 października 2023 r. akta sprawy zostały przedłożone sędziemu sprawozdawcy celem podjęcia decyzji, co do rozpoznania sprawy w składzie trzech sędziów, o złożenie ewentualnego wniosku do Prezesa Sądu Apelacyjnego w Szczecinie w tym przedmiocie w nieprzekraczalnym terminie 7 dni – zarządzono skierować sprawę do rozpoznania na rozprawie w składzie jednoosobowym.

W dniu 18 kwietnia 2024 r. powód złożył zapytanie mailowe o udzielenie informacji na jakim etapie jest postępowanie w niniejszej sprawie – w odpowiedzi z dnia 13 czerwca 2024 r. wskazano, że termin rozprawy apelacyjnej nie został jeszcze wyznaczony.

Kalendarium powyższych czynności w sposób wyraźny wskazuje, że w przedmiotowa sprawa była prowadzona sprawnie, bez przewlekłości – na moment składania skargi, z jednej strony nie minął jeszcze nawet 12 miesięczny okres od momentu wpływu apelacji do Sądu Apelacyjnego, a z drugiej strony, od chwili od której można byłoby wyznaczyć termin rozprawy apelacyjnej nie minęło nawet jeszcze 9 miesięcy.

Zdaniem Sądu Najwyższego, na podstawie wyżej wskazanych okoliczności sprawy, nie można stwierdzić beczynności ani opieszałości Sądu Apelacyjnego w Szczecinie, gdyż nie wystąpiły odstępstwa od czasu zwyczajowo koniecznego

do wykonania czynności niezbędnych do rozpoznania sprawy Skarżącego. Zatem nie można uznać by okres ten prowadził do naruszenia prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki.

Biorąc pod uwagę powyższe, Sąd Najwyższy na podstawie art. 12 ust. 1 ustawy o skardze na przewlekłość postępowania, orzekł jak w sentencji.

Aleksander Stępkowski Mirosław Sadowski Paweł Wojciechowski

[SOP]

[ał]